

Politikk, psykisk helse og samfunn

Ut av båsen

Bjørnar Olsen
Sjefredaktør

DET OPPLEVES GODT når politikerne erkjenner at verden er kompleks. Styringskåte politikere har mer enn én gang innført systemer som knappst applauderes av ansatte i de offentlige sektorene. Slik sett ligger det en slags trøst i Aslak Bondes politiske analyse i forrige utgave av Psykologtidsskriftet: Psykisk helsevern blir glemt i den kommende valgkampen fordi partiene innser at det ikke finnes raske og enkle svar på utfordringene.

Baksiden er at de bevilgende myndighetene sjelden ser mulighetene utenfor boksen når det kommer til psykisk helse. Det ser ut til at de fleste partier kvitterer ut en satsning på feltet ved å love flere psykologer: SV lover gratis psykologer til unge under 25 år. Mens den borgerlige regjering ønsker flere psykologer i kommunen – akkurat som Arbeiderpartiet.

Langt sjeldnere snakkes det om hvilke følger partiens generelle politikk har for landets psykiske helse. Som når få, om noen, politikere ser på koblingen mellom arbeidslivspolitik og psykisk helse, selv om vi vet at stadig flere opplever arbeidslivet som usikkert. Både fordi teknologiske nyvinninger gjør at svært mange må se seg om etter annet å gjøre alt i nær fremtid, og fordi endringer i arbeidsmiljøloven gjør at arbeidstagneres rettigheter svekkes.

Langt sjeldnere snakkes det om hvilke følger partiens generelle politikk har for landets psykiske helse

Eller ta kunnskapssamfunnets krav til både elever og studenter som gjør at mange faller ut og senere sliter med å komme inn i arbeidslivet. Likevel diskuteres psykisk helse i skolen primært som et spørsmål om bedre tilgang til skolehelsetjenesten. Få spør seg om hva kravene til elevene – krav som er bestemt av politikerne – gjør med den allmenne psykiske helsetilstanden. Kanskje er ikke flere psykologer i skolen det eneste politisk saliggjørende tiltaket for å bidra til bedre psykisk helse blant unge.

Nei, det er ingen raske og enkle svar på de konkrete utfordringene i psykisk helsefeltet. Men når partiene ikke har svar, bør psykologer og andre kjenne sin besøkelsestid og vise hvordan man kan koble overordnede politiske mål til psykisk helse. Sosialistiske partier kunne med fordel alliere seg med psykologer som fortsatt kjemper for de psykologiske jobbkravene som dannet mye av grunnlaget for arbeidsmiljøloven. Eller la MDG lage en politikk som ikke handler om økonomisk vekst, men konsekvent kobler samfunnsutviklingen til livskvalitet. Da blir miljøvern og psykisk helsevern fort to sider av samme sak. Eller la FrP vise hvordan deres liberalisme kan bidra til at Norge opprettholder sin plass som verdens lykkeligste land.

Også Aslak Bonde behandler psykisk helse som først og fremst et helsepolitisk spørsmål. Koblingen er forståelig, men stenger også politikere, fagfolk og befolkningen inn i en altfor snever bås. Det er all mulig grunn til å ta steget ut av båsen, og inn i samfunnet.